

NORSULP Logistikkplaner i by

Halvårsrapport nr 6 – januar 2019

NORSULP (Sustainable Urban Logistics Plans in Norway) har som hovedmål å utarbeide veiledning til bruk ved etablering av bylogistikkplaner i norske kommuner. På denne måten kan det tilrettelegges for effektiv og miljøvennlig avvikling av godstransport i byer og byområder. Ni norske bykommuner (Bergen, Bodø, Drammen, Fredrikstad, Kristiansand, Oslo, Stavanger, Trondheim og Tromsø) deltar i prosjektet, mens privat sektor er representert gjennom referansegruppen. Prosjektet finansierer to Ph.D.-stipend. Prosjektet er finansiert av Norges forskningsråds Transport 2025-program og Statens vegvesens etatsprogram for bylogistikk. Prosjektet startet i januar 2016 og varer i fire år.

Dette dokumentet gir en kort oppdatering av status for prosjektet ved utgangen av januar 2019.

Faglig fremdrift

Tre av prosjektets arbeidspakker pågår, mens to: AP 1 Internasjonale erfaringer og AP 2 Brukerbehov er ferdigstilte. Disse arbeidspakkene er dokumentert i følgende leveranser:

- Leveranse 1.1 Bærekraftige bylogistikkplaner i Europa - En litteraturstudie (TØI-rapport 1508/2016) – desember 2016
- Leveranse 2.1 Bylogistikk og brukerbehov (SINTEF notat) – september 2016
- Leveranse 2.2 Bylogistikk og brukerbehov (SINTEF-rapport A27896) – desember 2016

Arbeidspakke 3 Veiledning for bylogistikkplaner har en ferdigstilt rapport:

- Leveranse 3.1 Faglig grunnlag for bylogistikkplaner (TØI-rapport 1855/2017) – september 2017

I arbeidspakke 4 Byspesifikke prosesser er følgende rapport ferdigstilt:

- Leveranse 4.1: Hva trenger norske byer for å starte planleggingen for bylogistikk. Erfaringer fra Bodø, Drammen, Oslo, Kristiansand, Stavanger, Trondheim og Tromsø (TØI-rapport 1679/2019) – Januar 2019

Nedenfor gjøres det rede for status i de tre andre arbeidspakkene.

- AP 0 – Prosjektledelse og kommunikasjon
- AP 3 – Veiledning for bylogistikkplaner
- AP 4 – Byspesifikke prosesser

Arbeidspakke 0 – Prosjektledelse og kommunikasjon

Prosjektets nettside www.norsulp.no har blitt utvidet over tid. Det er nå publisert korte oppsummeringer fra workshopene i Drammen, Stavanger, Bodø, Tromsø, Trondheim, Oslo og

Kristiansand. På denne siden er det også et lukket område for deling av filer fra interne prosjektmøter. Vi har videre samlet kontaktinformasjon om aktuelle aktører i de ulike NORSULP-byene.

Arbeidspakke 3 – Veiledning for bylogistikkplaner

Det neste som gjøres i denne arbeidspakken er utformingen av den endelige veilederen for bylogistikkplaner med oppstart januar 2019.

Arbeidspakke 4 – Byspesifikke prosesser

Prosjektets målsetning med workshopene er å samle informasjon som kan brukes til den endelige NORSULP-veilederen for bylogistikk. I tillegg skal workshopene bidra til å igangsette lokale planprosesser for bylogistikk og øke oppmerksomhet rundt tematikken i lokal planlegging. Mer informasjon om begge disse arrangementene finnes på prosjektets hjemmeside www.norsulp.no.

Workshop i Kristiansand

Kristiansand kommune, Statens vegvesen Region Sør og NORSULP prosjektet arrangerte 27. august 2018 en workshop for byens aktører innen bylogistikk. Utgangspunkt for workshopen var at Kristiansand kommune sammen med Statens vegvesen Region Sør skal bidra om temaet bylogistikk i arbeidet med neste Nasjonale transportplan for perioden 2022-2033. Kommunen vil samtidig bruke resultater fra workshopen inn mot eget arbeid knyttet til bærekraftige logistikkplaner i by. Samtidig ønsker en å avdekke utfordringer og se på mulige tiltak for å få en mer miljøvennlig og effektiv bylogistikk i framtida. Kommunen og Statens vegvesen Region sør ønsker i tillegg å skape en arena for samarbeid og diskusjon der deltakerne kan gi tilbakemeldinger og innspill inn i det videre arbeidet. Rundt 30 inviterte deltakere fra kommunen, fylkeskommunen, logistikkoperatører, vare-leverandører, gårdeiere/handelsstand, politiet, arbeidstilsynet konsulenter, og Statens vegvesen deltok på workshopen. Mer informasjon er tilgjengelig [her](#).

Dette var det siste lokale verkstedet som blir arrangert i prosjektet. Det videre arbeidet vil fokusere på å sammenligne erfaringene på tvers av byene som et grunnlag for en endelig veileder.

NORSULP-seminar

NORSULP arrangerte 15. oktober 2018 et seminar med resultater fra ulike forskningsprosjekter om bylogistikk. I tillegg presenterte noen norske kommuner det arbeidet de har gjort rettet mot bylogistikk lokalt. Kort oppsummert var workshopen todelt. Den første delen tok for resultatene fra forskning om samspillet mellom politikkutforming og aktørene i logistikk og bytransport, økonomiske effekter og utfordringer knyttet til utslippsfrie godsbiler. Hovedkonklusjonene fra EU-prosjektet CITYLAB (City Logistics in Living Laboratories) ble også presentert. I den andre delen presenterte noen kommuner sitt arbeid med å kartlegge og planlegge for bedre vare- og service-transporter lokalt. Denne delen startet med en presentasjon av resultater fra NORSULP-prosjektet sine bylogistikkverksteder i syv norske byer. I tillegg var det en presentasjon av prosessen fram til etablering av en Areal- og transportplan i Gjøvik og hvordan bylogistikk er ivaretatt i denne planen. Kartlegging av varemottakere, observasjon av kjøretøy og gjennomføring av pilotprosjekter er viktig for å kunne planlegge for bylogistikk. Flere norske kommuner har gjennomført dette arbeidet og de presenterte sine erfaringer og resultater fra deres undersøkelser. Presentasjonene fra dagen finnes [her](#).

Rapport 4.1 Hva trenger norske byer for å starte planleggingen for bylogistikk. Erfaringer fra Bodø, Drammen, Oslo, Kristiansand, Stavanger, Trondheim og Tromsø.

I rapporten diskuteres aktiv medvirkning fra bylogistikkaktører i planprosessen samt tilstrekkelig tilgang til data og informasjon om vare- og servicetransporter som et viktig grunnlag for å kunne utforme en helhetlig bylogistikkplan. Bylogistikkplan er et viktig hjelpemiddel for å tilrettelegge for effektiv vare- og servicetransport, gjennomføre logistikkaktiviteter og utvikle helhetlige løsninger i by. Å legge til rette for medvirkning i bylogistikk kan være krevende på grunn av et komplekst aktørbilde med både offentlige og private aktører som ofte har motstridende interesser. Mange kommuner påpeker at de mangler informasjon og data om omfang av bylogistikk, type transport og typer kjøretøy for å kunne planlegge for bedre bylogistikk. Workshopene viser videre at det er stor og ikke minst økende interesse fra aktører for å delta med innspill og erfaringer. Forankring i kommunen er en viktig motivasjonsfaktor sammen med tilrettelegging for ytringer og medvirkning fra private aktører. Erfaringene presentert i rapporten er hentet fra verksteder gjennomført i syv norske byer og et seminar om kommunenes databehov ved planlegging for varetransport i by.

Konkrete løsninger som oftest er trukket frem som bidrag til bedre situasjon for bylogistikk av deltakerne på verkstedene er varemottak/lager/depot, helhetlig planlegging, alternative kjøretøy (for eksempel lastesykler og elbiler), leverings- og tilgangstidspunkt, samarbeid og samkjøring/fellesdistribusjon. Rapporten er tilgjengelig [her](#).

Arbeidspakke 5 – Ph.D.-stipend

Prosjektet finansierer to Ph.D.-stillinger. Elise Caspersen (TØI) er tatt opp på doktorgradsprogram ved NMBU med stipendiatperiode 01.01.2016-31.12.2019. Den foreløpige tittelen på arbeidet er «Economics, efficiency and sustainability of urban freight transport». Elise Caspersen har våren 2018 hatt studieopphold ved Rensselaer Polytechnic Institute (USA). Astrid Bjørgen (SINTEF) er tatt opp på doktorgradsprogram ved NTNU med stipendiatperiode 01.04.2016 - 31.03.2020. Tittelen på arbeidet er «Toward urban sustainable logistics planning». Begge stipendiatene har deltatt på konferanser og arbeider med vitenskapelige publikasjoner knyttet til doktorgraden. Prosjektet dekker tid til veiledning ved SINTEF og TØI innenfor arbeidspakke 5.

Møter og presentasjoner

Den 11. desember 2018 ble det gjennomført et møte med referansegruppen i prosjektet. Det har også vært gjennomført fysiske møter og Skype-møter mellom SINTEF og TØI.

I tillegg til å presentere funnene fra prosjektet på de ulike lokale workshopene har NORSULP blitt presentert på the 3rd VREF Conference on Urban Freight i Göteborg. Astrid Bjørgen presenterte forskningspaperet «Criteria for successful stakeholder participation in collaborative urban mobility planning», mens Elise Caspersen presenterte «How temporary yet long-term capacity reductions in the urban road network impact freight transport – case studies from Oslo (Norway)». Abstract er tilgjengelig [her](#).

Fra Ph.D.-ene er følgende artikler med basis i NORSULP-prosjektet publisert:

Caspersen, E. (2018). An Explorative Approach to Freight Trip Attraction in an Industrial Urban Area. In *City Logistics 3* (pp. 249–268). <https://doi.org/10.1002/9781119425472.ch14>

Pitera, K., Pokorny, P., Kristensen, T., & Bjørgen, A. (2017). The complexity of planning for goods delivery in a shared urban space: a case study involving cyclists and trucks. *European Transport Research Review*, 9(3), 46. <https://doi.org/10.1007/s12544-017-0262-8>

Andre presentasjoner av NORSULP-prosjektet:

Karin Fosshem og Tale Ørving presenterte NORSULP på Statens vegvesens samling for by og bærekraftig mobilitet i Drammen. Tittelen på foredraget var «*Smart distribusjon av varer i byene*».